

Žádost, již se v mimosporném řízení domáhal manžel na manželce vydání dítěte, s o u d p r v é s t o l i c e poukázal na pořad práva. R e k u r s n í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by v mimosporném řízení o stížnosti dále jednal a rozhodl.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Navrhovatel domáhá se vydání svého dítěte na své manželce, odděleně od něho i s dítětem žijící. Spor o rozluhu manželství jest v klidu a předpis Šu 142 obč. zák., na který navrhovatel ve svém návrhu se odvolává, nemůže proto přijíti v úvahu. Dle Šu 145 obč. zák. má otec právo, domáhati se kdykoli vydání dítěte na každém, tedy i na manželce, neboť právo toto spočívá na jeho moci otcovské (§ 91 a 92 obč. zák.). Poněvadž právo, domáhati se vydání dítěte na manželce, která se tomu brání, žádným zákonným předpiselem na pořad řízení nesporného není odkázáno, jde zde nepochybně o případ sporu ze vzájemného poměru mezi manžely, který není rázu ryze majetkoprávního, a jest proto o nároku rozhodovati cestou spornou u příslušného sborového soudu. Opačný názor soudu rekursního, vrcholící v tom, že jde zde o případ soudnictví nesporného, nemá v zákoně opory, neboť i pro případ sporu o rozluhu manželství soud procesní ve smyslu Šu 142 obč. zák. v případě neshody manželů v cestě sporné s ohledem na prospěch a potřebu dětí rozhoduje o tom, komu z manželů má dítě býti ponecháno. (Bližší viz v rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14. března 1922, R I 295/22, uveřejněném v úř. sbírce Dr. Vážný pod čís. 1546)

Čís. 3697.

Reální pravomoc tuzemských soudů vztahuje se pouze na nemovitosti, ležící v tuzemsku.

(Rozh. ze dne 8. dubna 1924, R II 113/24.)

Proti žalobě o zrušení smlouvy pachtovní ohledně pozemků, z nichž pozemek čkat. 431 jest v tuzemsku, ostatní pak jsou v cizině, vznesl žalovaný námitku místní nepřislušnosti, již s o u d p r v é s t o l i c e vyhověl a žalobu zamítl. R e k u r s n í s o u d zamítl námitku místní nepřislušnosti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu ohledně čkat. 431, jinak změnil napadené usnesení v ten rozum, že zrušil usnesení obou nižších soudů pro nepřislušnost tuzemských soudů a zmatečnost řízení.

D ů v o d y:

Především jest se zabývati otázkou, zda t u z e m s k é soudy v této rozepři jsou vůbec příslušny, a teprve po kladném zodpovědění této otázky možno řešiti další otázku, zda dovolaný tuzemský soud jest místně a věcně příslušným. Otázku prvou je však zodpověděti záporně

ohledně pachtovních pozemků, ležících v Prusku, tedy v cizozemsku. Jde o spor nájemní podle Šu 49 čís. 5 a 83 j. n., který patří k pravomoci reální dle čl. XV. uv. zák. k j. n. (srv. Pantůček o organ. a přísl. soudní 1897 str. 99 a Ott Soustavný úvod ve stud. nov. řiz. soud. 1897 díl I. str. 135). Je přirozeno, a plyne též z ustanovení čl. I., IX., X. uv. zák. k j. n., a čl. XXIX. uv. zák. k c. ř.s nového znění, že tato reální pravomoc může se vztahovati pouze na nemovitosti ležící v tuzemsku, nikoli na nemovitosti cizího státu. Tyto jsou pravomoci tuzemských soudů odňaty a bylo proto podle předpisu Šu 42 j. n. ohledně nich rozhodnouti.

Čís. 3698.

Bylo-li zboží odvoláno, dodáno a pozastaveno, nepřichází v úvahu ustanovení čl. 355 a 356 obch. zák., nýbrž jest použití čl. 346 a 347 obch. zák. Bylo-li zasláno zboží vadné, není kupitel povinen přijati novou nabídku prodávatele, že dodá místo zboží vadného zboží bezvadné, a prodávatel může se domáhati zaplacení kupní ceny jen tenkrát, nahradil-li bez průtahu vadnou dodávku dodávkou vyhovující.

Bylo-li umluveno odvolání zboží do určité doby a kupitel pozastavil částečnou dodávku pro vadnost zboží, není oprávněn ohledně zbytku dělitelné dodávky ustoupiti od smlouvy.

(Rozh. ze dne 8. dubna 1924, Rv II 47/24.)

Žalovaný koupil dle komisní noty ze dne 31. října 1921 od žalobce 20 hektolitrů pravé slivovice 50% po 65 Kč za 100 l na odvolání do konce února 1922 a odvolal dne 27. února 1922 15 hektolitrů, které mu byly zaslány dne 6. března 1922 a které dle razítka stanice určení došly do B. dne 7. března 1922. Příslušná faktura ze dne 6. března 1922 zněla na 1527 litrů a 52.681 Kč 50 h. Žalovaný dopisem ze dne 11. března 1922 zboží pozastavil proto, že dodaná slivovice není pravou, že jest barvy žluté, nikoli bílé. Zbývající část objednané slivovice žalovaný neodvolal a nebyla mu tedy zaslána. Bylo zjištěno, že dodané zboží bylo vadné, totiž že to byl ovocný destilát, obsahující pouze nepatrné množství slivovice a že jest označení »pravá slivovice zavadné ve smyslu Šu 11 zákona o potravinách. Žalobce, když dodaných 15 hl. slivovice bylo pozastaveno, projevil ochotu, že slivovici vezme zpět a zašle zboží pravé, že tak učiní na vlastní náklad a vlastním potahem a že dokonce něco sleví na kupní ceně, žalovaný však veškeré tyto nabídky odmítl a trval na tom, že zboží přijme i s neodvolanými ještě 480 litry, avšak jen, je-li slivovice pravá. Žalobě o zaplacení kupní ceny za 20 hl slivovice vyhověl procesní soud prvního stádu, že přiznal žalobci kupní cenu za 473 litrů, jinak žalobu zamítl. Odvolací soud k odvolání obou stran rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.